

Perehüvitiste muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Eelnõu eesmärk on võrdsustada lapsetoetused iga lapse kohta summas 100 eurot kuus. Hetkel on esimese ja teise lapse toetuse suurus 80 eurot, samal ajal kui kolmanda ja iga järgmise lapse kohta makstakse 100 eurot.

Lisaks tõstetakse eelnõuga üksikvanema lapse toetus 80 eurolt 100 eurole kuus. Eelnõu eesmärgiks on parandada ka üksikvanemaga laste perede toimetulekut ja tõsta üksikvanema lapse toetuse suurus võrdseks lapsetoetuse suurusega pere esimese ja iga järgmise lapse kohta. See tähendab, et lisaks tavalisele lapsetoetusele makstakse üksikvanemaga lapsele veel üks lapsetoetus lapse kohta ($100 \text{ €} + 100 \text{ €} = 200 \text{ €}$). Üksikvanema lapse toetus peaks tulevikus siis sarnaselt lapsetoetuse suuruse kasvamisega tõusma. Eelnõu viib kõik lapsetoetused võrdsele tasemele, kajastades selgelt põhimõtet, et iga laps on väärtuslik ning väärib võrdset riiklikku tuge.

Pere majanduslik toimetulek on viimastel aastatel saanud tugeva löögi – elukalliduse kiire kasv, eriti toidukorvi kallinemine, on märkimisväärselt suurendanud survet pere-eelarvele. Statistikaameti andmetel on toidukaupade hinnad aastatel 2021–2024 tõusnud kokku üle 30%. See tähendab, et ka lapsetoetuste ostujõud on ajas vähenenud. Riigil on kohustus seista laste heaolu eest ning vähendada vaesuse ja ebavõrdsuse süvenemist.

Seaduse vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu poolthäälteenamus.

2. Seaduse eesmärk

Eelnõu eesmärk on parandada lastega perede toimetulekut ning tagada laste võrdne kohtlemine, tõstes esimese ja teise lapse toetuse seniselt 80 eurolt 100 euroni. Lisaks muudetakse üksikvanema lapse toetuse suurus võrdseks lapsetoetuse suurusega pere esimese ja iga järgmise lapse kohta.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Kehtiva seaduse kohaselt on lapsetoetuse suurus pere esimese ja teise lapse kohta 80 eurot. Kolmanda ja iga järgmise lapse kohta on lapsetoetuse suurus 100 eurot. Üksikvanema lapse toetuse suurus on 80 eurot.

Kavandatava muudatuse kohaselt on lapsetoetuse suurus iga lapse kohta 100 eurot kuus. See tähendab 20-eurost kasvu esimese ja teise lapse kohta ning parandab seeläbi perede toimetulekut ja laste heaolu. Lisaks muudetakse üksikvanema lapse toetuse suurus võrdseks lapsetoetuse suurusega pere esimese ja iga järgmise lapse kohta, mis on 100 eurot kuus.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõu ei sisalda uusi, vähetuntud ega võõrkeelseid termineid.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus ei sätesta standardeid peretoetuste suurusele, see on riigi pädevuses. Eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

6. Seaduse mõjud

Muudatus puudutab üle 230 000 lapse ning aitab kaasa laste vaesuse vähenemisele. 2023. aastal oli Statistikaameti andmete kohaselt 0–17-aastaste laste absoluutse vaesuse määr 3,4%. Lapsetoetuste ühtlustamine aitab seda vähendada ning saadab ühiskonnale tugeva sõnumi laste võrdsest väärtustamisest.

7. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud

Rahandusministeeriumi varasemate arvutuste kohaselt toob muudatus kaasa riigieelarvelise lisakulu ca 55–60 miljonit eurot aastas. Tegemist on investeeringuga laste heaolusse ja sotsiaalsesse sidususse.

8. Rakendusaktid

Eelnõu rakendamiseks ei ole kavandatud rakendusakte.

9. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 1. jaanuaril 2026. a.

Algatavad Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, Jaak Aab, Ester Karuse, Tanel Kiik,
Andre Hanimägi ja Züleyxa Izmailova 21.05.2025. a.

Lauri Läänemets
Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esimees

Jaak Aab
Riigikogu liige

Andre Hanimägi
Riigikogu liige

Züleyxa Izmailova
Riigikogu liige

Ester Karuse
Riigikogu liige

Tanel Kiik
Riigikogu liige